

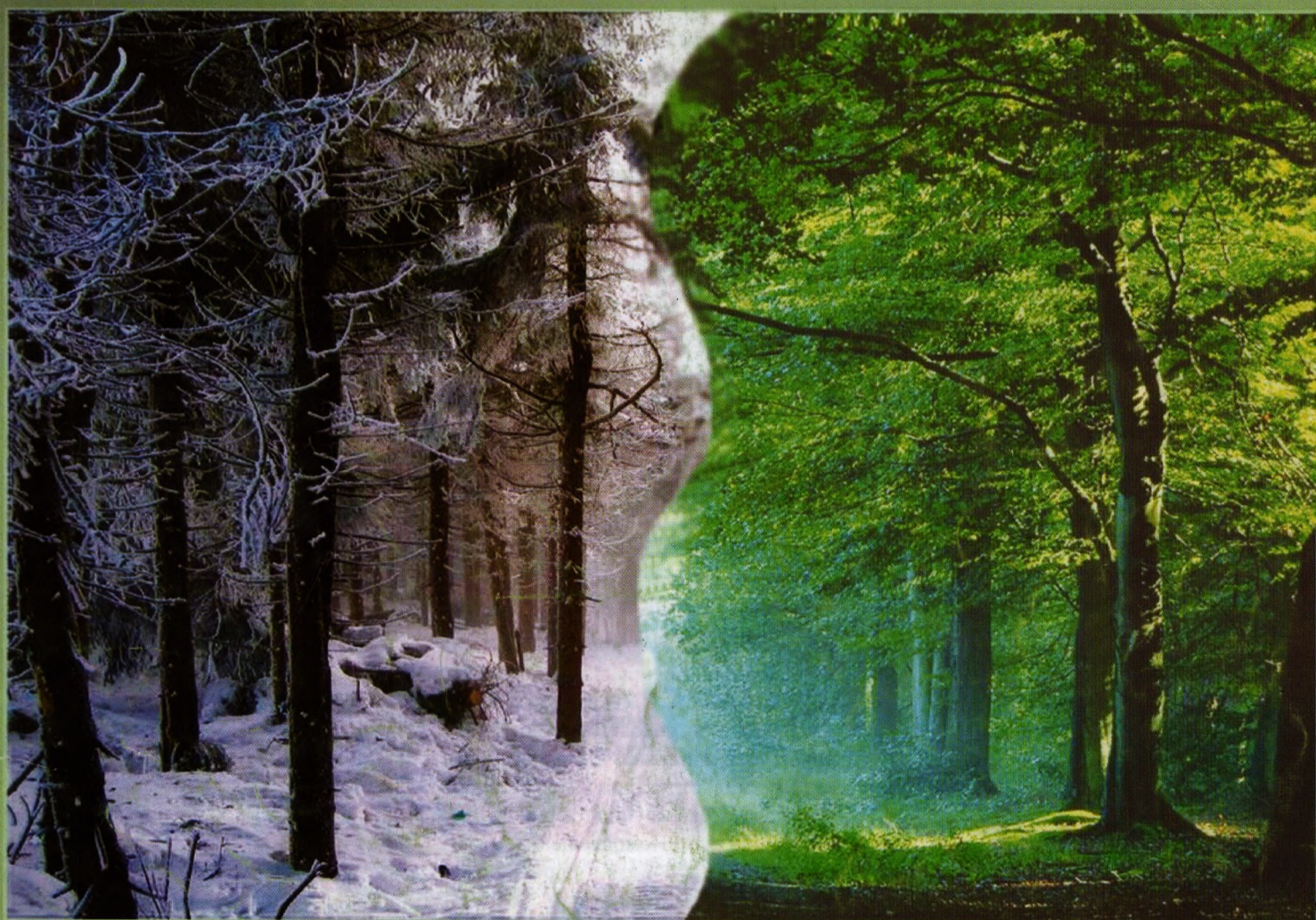

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

лютий - 2008

УНІВЕРСИТЕТ

**Спішися, зимо, поспішай!
Весна вже дихає у спину...**

Вітаємо з ювілеєм!

Його ім'я знають і шанують не тільки на Прикарпатті, в Україні, а й за її межами. Людина з допитливим поглядом, теплою серця, ніжністю в очах. - Це він, наш Богдан Костянтинович, - шанобливо відгукуються про нього співробітники, та й не дивно, бо доля не обминула його, осяяла висотою натхнення, незбагненого силою пізнання, радістю наснаги. Він вирушив юнаком у непізнаний світ, залишивши батьківський поріг, щирість друзів, рідний Хімчин – щоб здобути знання. Ще й досі з посмішкою згадує свою першу найдорожчу нагороду – срібну медаль, що стала стимулом його подальших наукових і життєвих злетів, вірою у нерозривність

думок і справ, розрадою за учнівські недоспані ночі, намагання пізнати, зрозуміти, осягнути якомога більше. Змінився світ, іншим стало життя, сучасна техніка, науковий прогрес, іншими стали студенти. Тільки б вчитися і вчитися, шукати, дерзати, досліджувати, заглиблюватися у нерозгадані тайни людського буття, - любить розмірковувати колишній студент-медаліст, педагог, науковець, викладач, авторитетний вчений-винахідник Богдан Костянтинович Остафійчук. Вінякніхто інший знає і розуміє всі сторони людського життя, тривоги, хвилювання, розчарування, і злети, бо ж ішов до цього дивовижного наукового світу не по виможеній устеленій дорозі, не з пустим науковим багажем. Україна щедро відзначила його здобутки. Він член - кореспондент НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки, - і це не повний перелік заслуг вченого, та чи не найбільшою повагою є виявлення довір'я колективу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який обрав його ректором. Це довір'я Богдан Костянтинович підтверджує своєю працею. Ввічливість, коректність, людяність – риси, притаманні йому як керівнику, бо не залишається поза увагою вченого жоден працівник, жодна доля, жодне прохання. Він ніколи не зважає на дні прийому (як це заведено в інших закладах). Двері його кабінету завжди відчинені для відвідувачів. До ректора йдуть, щоб порадитися, прислухатись до його думок, вирішити наболіле питання. І кожен отримує відповідь, знаходить надію чи розраду. А ще Богдану Костянтиновичу довіряють, поважають, люблять. Він заслуговує на це – вчений, керівник, людина, чие ім'я варте бути написаним з Великої Літери.

Народився 8 лютого 1948 року в селі Хімчин Косівського району Івано-Франківської області у селянській сім'ї. Восьмирічну освіту отримав у місцевій школі (1955-1963 рр.), середню – у Рожнівській середній школі (1963-1966 рр.), яку закінчив зі срібною медаллю. У період з 1966 до 1970 року навчався на фізико-математичному факультеті Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника за спеціальністю «Фізика», після закінчення якого залишився працювати в інституті на посаді інженера галузевої рентгеноспектральної лабораторії (1970-1972 рр.). По-справжньому його

наукова діяльність проявилася після навчання в аспірантурі Інституту металофізики АН УРСР (Київ, 1972-1975 рр.) і докторського захисту 1975 року кандидатської дисертації з електронної структури інтерметалідів типу фаз Лавеса під керівництвом академіка В.В. Немошкаленка. Після повернення на роботу в рідний Івано-Франківський педінститут обіймає посади інженера, старшого наукового співробітника, а потім і начальника науково-дослідного сектора, 1977 року розпочинає активну діяльність наукова школа під його керівництвом. 1979 року організовує та очолює лабораторію рентгеноструктурних досліджень і технології нових матеріалів. Активну наукову діяльність поєднує з викладацькою

роботою, спочатку на посаді старшого викладача, а з 1983 року – доцента кафедри фізики. У цей період науковою групою під керівництвом доцента Б.К. Остафійчука розробляються нові керамічні матеріали і технологія гарячого пресування при індукційному нагріві деталей складної конфігурації для роботи в сильноагресивних середовищах хімічного виробництва, розроблені захисні покриття для металів і сплавів. Основна тематика робіт пов'язана з оборонною промисловістю. Так, у лабораторії розроблені і запропоновані до впровадження у виробництво нові високодисперсні полікристалічні матеріали, здатні поглинати високочастотне електромагнітне випромінювання. 1989 року з ініціативи

Вітаємо з ювілеєм!

Остафійчука Б.К. в Івано-Франківському державному педагогічному інституті створена спільна з Інститутом металофізики АН УРСР лабораторія фізики магнітних плівок, яку віночолівіакафункціонує до цього часу. За короткий період колектив лабораторії отримує нові результати, які стосуються механізму радіаційного дефектоутворення в монокристалічних епітаксійних ферит-гранатових плівках, розкриває фізичні засади утворення дефектів прототипного типу за низько- і середньодозовою іонною імплантацією, визначає кристалографічне положення іонів у структурі гранату до і після термічного відпалу, пропонує динамічну модель структури приповерхневого шару, модифікованого іонним опроміненням. Зокрема були проведені вимірювання частотно-часових залежностей електричних та магнітних параметрів моно- та полікристалічних феритових матеріалів. Започатковано нові підходи до визначення профілів деформації поверхневих шарів монокристалічних магнітних і напівпровідникових матеріалів на основі динамічної теорії розсіювання рентгенівських променів, що дозволило значно підвищити достовірність результатів і кількісно оцінити вплив механічних напруг на технологічно контрольовані параметри тонких плівок. Обгрунтовано ефекти значного зростання інтенсивності збудження обмінних спінових хвиль в області надвисоких частот у приповерхневих шарах модифікованих іонною імплантацією та термічним і радіаційним відпалом ферит-гранатових плівок, вирощених методом Чохральського.

Запропоновано неруйнуючу пошарову метрологію структури і магнітних характеристик монокристалічних і феритових плівок з неоднорідним полем механічних напруг із застосуванням рентгеноструктурного, γ -резонансного та ЯНР методів. Зроблено серйозний науковий поступ у створенні нових і вдосконаленні існуючих технологій синтезу полікристалічних феритових матеріалів з наперед заданими властивостями для відхиляючих систем електронно-променевої пристроїв та інших магнітоелектричних систем.

У травні 1993 року Остафійчук Б.К. на засіданні спеціалізованої вченої ради Інституту металофізики НАН України успішно захищає докторську дисертацію «Структури і магнітні

властивості іонно-імплантованих ферит-гранатових плівок». У тому ж році обіймає посаду професора кафедри фізики, а з листопада 1993 року призначений проректором з наукової роботи Івано-Франківського державного педагогічного інституту, а пізніше – Прикарпатського університету, одночасно з 1994 року є завідувачем кафедри металофізики (тепер матеріалознавства і новітніх технологій). Будучи відповідальним за наукову роботу університету, Остафійчук Б.К. відзначився відмінними успіхами в організації і підтримці наукової роботи викладачів, аспірантів і студентів, сприянням підготовці докторів і кандидатів наук, створенням і роботою спеціалізованих вчених рад, організацією друкованих джерел наукової інформації і роботою в університеті новітніх інформаційних засобів з виходом на глобальну систему Інтернет. З 2000 року – відмінник народної освіти, а в грудні 2002 року професора Остафійчука Б.К. удостоєно звання лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки. Визнаний лауреатом престижного обласного рейтингу «Галицькі кмітливіці року» в номінації «Кращий вчений-винахідник». За рішенням конференції трудового колективу з лютого 2005 року призначений ректором Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Указом Президента України від 21.05.2005 року професору Остафійчуку Б.К. присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки України», у травні 2006 року обраний член-кореспондентом Національної Академії наук України зі спеціальності «Експериментальна фізика. Фізика поверхні».

Остафійчук Б.К. – відомий вчений, роботи якого визнані як у нашій країні, так і за кордоном. За його керівництвом і безпосередньою участю працює потужна наукова школа із професорів, доцентів, докторантів, аспірантів, магістрантів і студентів. Колектив кафедри і лабораторії плідно працює над вирішенням проблем плівкового матеріалознавства, фізики і технології магнітних матеріалів. Стрімко розвиваються новітні методи із залученням сучасних нанотехнологій з метою отримання матеріалів для автономних джерел живлення і молекулярних накопичувачів джерел енергії (суперконденсаторів). До

того ж метою досліджень є не тільки розробка технології, але й фундаментальне вивчення фізичних процесів, які протікають у системах. За своїми параметрами виготовлені лабораторні зразки хімічних джерел струму і суперконденсаторів у десятки разів перевищують кращі світові аналоги, а багато з них захищені патентами і авторськими свідоцтвами. В останні роки активно просуваються дослідження нових матеріалів для сонячних електричних елементів енергії. Вагомі здобутки, отримані співробітниками лабораторії, привели до визнання науковим світовим співтовариством м.Івано-Франківськ провідним науковим центром синтезу новітніх матеріалів та розвитку функціонального матеріалознавства в Західному регіоні України. Ще одним підтвердженням визнання здобутків та професіоналізму наукової школи професора Остафійчука Б.К., а також унікальності очолюваного ним наукового підрозділу свідчить факт прийняття рішення Кабінетом Міністрів України у 2001 році про надання лабораторії статусу наукового надбання України. В арсеналі професора Остафійчука Б.К. наукові праці (монографії, статті, авторські свідоцтва на винаходи та патенти). Під його керівництвом захищено 14 дисертацій, десятки дипломних і магістерських робіт, він здійснює керівництво цілою низкою наукових грантів, є ініціатором проведення наукових заходів різного рівня, членом редакційних колегій наукових видань, членом спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій. Надзвичайну увагу приділяє вихованню талановитої наукової молоді, вже понад 30 років готує спеціалістів для освіти та народного господарства України. Ним видано 12 підручників та посібників для вищої школи. Ось так, сплітаючи в гармонію запах духмяних трав полонин, величаву мелодію Карпатських лісів, живицю рідної землі, невтримну силу потягу до незвіданих наукових горизонтів, талановитий вчений-винахідник шабельку за шабелькою будує омріяну з дитинства драбинку пізнання мікросвітів науки, збагачуючи макросвіт знань людства.

Іван Гасюк,
декан фізико-технічного факультету, доцент

Інститут мистецтв

Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника - провідний мистецький

навчальний заклад та науково-методичний центр професійної художньої освіти Прикарпаття із високим науковим і творчим потенціалом. Тут ведеться підготовка бакалаврів, спеціалістів і магістрів за напрямками «Музичне мистецтво», «Музична педагогіка та виховання», «Образотворче мистецтво», «Декоративно-прикладне мистецтво», «Дизайн», «Театральне мистецтво», «Хореографія». Біля витоків художнього і музичного факультетів, нині об'єднаних в Інститут мистецтв, стояли заслужений художник України, доктор мистецтвознавства, професор М.Фіголь, заслужений артист України В.Пашенко, кандидат мистецтвознавства Л.Яросевич, заслужений працівник культури України В.Їжак та ін.

Навчально-виховний процес в Інституті забезпечують доктори мистецтвознавства професори П.Круль, М.Черепанин, О.Боднар, М.Станкевич, народні артисти України, професори Х.Фіцалович, М.Кривень, П.Терпелюк, заслужені діячі мистецтв України, професори М.Сливоцький, Х.Михайлюк, А.Грицан, Б.Тимків, народні артисти України, доценти В.Пірус, П.Князевич, заслужені діячі мистецтв України, доценти Губаль, В.Савчук, заслужені артисти України, професор Т.Кальмучин, доценти Л.Гундер, М.Ортинська, О.Черсак, М.Попелюк, О.Молодій,

Р.Держипільський, заслужені працівники культури України, доценти О.Ничай, Ю.Серганюк, П.Чоловський, Р.Долчук, Г.Величко, В.Доронюк, Ж.Зваричук, Н.Грицан, заслужений художник України, доцент В.Корпанюк, заслужений вчитель України, професор С.Шумега, кандидати педагогічних наук і мистецтвознавства В.Дутчак, Н.Толошняк, Р.Дудик, Л.Серганюк, Ю.Волощук, Б.Бойчук, Ю.Юсипчук, В.Типчук, Л.Хом'як, О.Новицька, І.Дундяк, В.Шпільчак,

Б.Стасько, Г.Стасько, В.Князев, О.Чуйко, І.Ярошенко,

О.Шуляр, І.Таран, І.Полякова, Л.Чуриліна, Л.Пасічник, доценти М.Ігнатюк, В.Лукань, В.Юрців, П.Прокопів, В.Хомин, Б.Гладкий та ін.
Славу Інституту

примножують лауреати і дипломанти міжнародних та всеукраїнських конкурсів студенти Оксана Романюк, Галина Баранкевич, Андрій Краєвський, Станіслав Куфлюк, Василь Садовський, Олег Чигер, Надія Скворон, Галина Чимеринська, Ірина Сахарієва, Анна Воронич, Уляна Уруська, заслужені артисти України Олександр Шиманський, Ярослав Крайник, Іван Курилюк, Ярослава Мосійчук.

Для забезпечення практичного навчання студентів в Інституті діють навчальні колективи: мішаний академічний, жіночий та чоловічий хор, симфонічний оркестр, оперна студія, оркестр народних інструментів, ансамбль бандуристів, вокальні та інструментальні ансамблі, ансамблі танців, поетичний та молодіжний театри, відкриті експозиції художніх виставок студентських робіт.

Анатолій Грицан, заслужений діяч мистецтв України, професор, директор Інституту мистецтв

Перше українське студентське культурно - просвітнє товариство “Січ” спочатку було засноване у Львові і діяло в 1861 - 1863 роках. Тоді студенти -українці навчальних закладів Львова, об'єднавшись у товариство, демонстративно носили козацький одяг - шаровари, вишиті сорочки, козацькі шапки, високі чоботи, а також гуцульські сардаки. У такому одязі вони відвідували заняття, з'являлись на вулицях, у публічних місцях, співали народні пісні, демонструючи в такий спосіб свої симпатії до мови і культури рідного народу. Це було стихійною відповіддю на активізацію руху молодих галицьких поляків, які ходили у своєму національному одязі і активно пропагували “польськість” Галичини. Стихійне зародження патріотичного руху української студентської молоді згодом набрало більш організованих форм. 9 січня 1868 року українські студенти, які навчалися у вищих навчальних закладах Відня, створили там за ініціативою Анатолія Вахнянина нове товариство під назвою “Січ”. Згідно статуту його метою було створити осередок наукового, літературного і товариського життя. Для цього було створено бібліотеку та читальню, а Товариство мало організовувати доповіді, дискусії, музично-літературні і товариські сходина, друкувати наукові і літературні твори. Першим головою віденської “Січі” був А.Вахнянин, а пізніше товариство очолювали І.Горбачевський, І.Пуллой, Ю.Целевич, М.Кордуба, В.Старосольський, О.Терлецький та інші. З початку свого існування Товариство досить активно проводило свою діяльність і стало не лише справжнім центром української студентської молоді, а й набуло значення всеукраїнського центру науково-літературного, мистецького і громадсько-політичного життя. Організатори віденської “Січі” вважали одним із важливих своїх завдань - представляти українців як окремий народ, що заперечували тоді москвофіли та більшість поляків Галичини, а

також ознайомлювати європейців з українською культурою. Товариство організовувало обговорення нових літературних творів, дискусії на наукову тематику, а також художньо - тематичні вечори, на які запрошували представників інших молодіжних національних студентських організацій. Зокрема, на щорічні Шевченківські вечори, організовані Товариством, збирались по кілька сотень студентів різних національностей. Найтісніші зв'язки віденська “Січ” підтримувала з чеськими організаціями “Славія та “Моравія”, хорватською - “Велебіт”, сербською - “Зоря”, болгарською - “Балкан”. Віденська “Січ” була ініціатором організації протестів проти введення в Галичині 1868 року польської мови як державної. З Товариством підтримували тісні зв'язки М.Драгоманов, М.Зібер, С.Подолинський та інші вчені і культурні діячі з Наддніпрянської України. За допомогою М.Драгоманова та київської “Громади” всередині 70 — х років XIX століття бібліотека Товариства значно поповнилась літературою і наховувала понад 1 300 книг. Їх кількість постійно зростала. Тоді віденська “Січ” активно займалася і видавничою діяльністю. Зокрема, 1875 року заходами Товариства вийшла у світ перша частина “Короткої історії малоруського народу” І.Маркевича, а в наступному році з'явилися друком чотири книжечки поезій і Шевченка: перша - “Сотник”, “Марина”, “Титарівна”, друга - “Княжна”, “Варнак”, “Петрусь”, третя - “Неофіти”, “Марія” і четверта - “Відьма. Наклад цих видань був 18 тисяч примірників і призначались вони для простого народу. З 1880 року Товариство організувало літературний фонд для нагородження кращих творів і їх публікацій. За ініціативою віденської “Січі” 1881 року в Коломиї відбулися загальні збори галицьких і буковинських студентів, що поклали початок їх тісному співробітництву в майбутньому. Наприкінці XIX століття Товариство розширило свою просвітницьку діяльність серед українських робітників Відня,

об'єднаних у спілки “Кружок земляків”, “Поступ” та “Родина”, організувавши для них літературно - науковий та правничий гуртки. На початку XX століття віденська “Січ” підтримувала боротьбу українських студентів за відкриття українського університету у Львові, а в роки Першої світової війни брала участь в діяльності створеного тоді емігрантами з Наддніпрянщини Союзу визволення України. 1922 року Товариство виступило ініціатором створення Центрального союзу українських студентів, а на початку 1930-х років організувало масові акції протесту проти пацифікації - масових репресій щодо українського населення Галичини, які проводив тодішній уряд Польщі. Слід згадати й про те, що в кінці XIX - на початку XX століть було опубліковано кілька альманахів, присвячених віденській “Січі”. Зокрема, 1898 року Р.Сембратович разом з М.Кордубою та С.Яричевським випустив альманах, присвячений 30-річчю Товариства. 1908 року до 40 - річчя віденської “Січі” у Львові за редакцією З.Кузелі та М. Чайковського вийшов у світ ювілейний альманах “Січ”, а 1932 року з'явився ювілейний збірник “Над синім Дунаєм” за редакцією О.Грицяя і М.Марітчака. Це найбільш повні видання, присвячені товариству українських студентів у Відні. Після зайняття австрійської столиці радянськими військами було проведено арешти керівників Товариства і 1947 року товариство припинило свою діяльність. Віденська “Січ”, як бачимо, впродовж свого існування проводила активну просвітницьку, культурну та суспільно - політичну роботу і цілком заслуговує на вдячну згадку нащадків.

В. М. Бурдуланюк,
доцент кафедри історії України
Прикарпатського
національного університету
імені Василя Стефаника

Інститут створений 2004 року на базі природничого факультету (1998 рік). Він готує фахівців за напрямками «Хімія», «Біологія», «Агрономія» (денна і заочна форми навчання), «Лісове і садово-паркове господарство», «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (денна форма навчання). До послуг студентів новий корпус із аудиторіями і лабораторіями, оснащеними сучасним обладнанням.

Навчальною і науковою базою підготовки студентів є дендрологічний парк (площа 10 га), Ботанічний сад (130 га) у м. Івано-Франківськ, навчально-науковий комплекс в с. П'ядики Коломийського району.

Свою діяльність з підготовки фахівців інститут здійснює, опираючись на багаторічний досвід підготовки кадрів, послідовно впроваджуючи в життя кращі традиції вітчизняної і зарубіжної університетської освіти.

Кафедри університету плідно працюють у науковій галузі. Тематика досліджень різноманітна. Так, кафедра біохімії вивчає різні аспекти впливу оксидантів на живі організми; агрохімії ґрунтознавства – проблеми відтворення родючості ґрунтів; теоретичної і прикладної хімії – проблеми синтезу нових матеріалів і т.д. За час існування факультету й Інституту захищена 1 докторська дисертація та 12 кандидатських. У вересні цього року на базі кафедри біохімії проведена міжнародна науково-практична конференція з молекулярної фізіології мембранного транспорту та збудливості клітин. У планах – проведення міжнародної наукової конференції з «Проблем вивчення та охорони біорізноманітності Карпат і прилеглих територій», що відбудеться на базі кафедри біології і екології 8-9 листопада п.р.

Випуски фахівців проводяться з 1998 - хімія, з 2003 року - біологія, агрохімія і ґрунтознавство - з 2006 року. Сфера використання випускників - загальноосвітні школи, науково-

дослідні інститути, лабораторії, промислові, сільськогосподарські, приватні та фермерські підприємства. Випускники інституту за час навчання набувають досвід розв'язання конкретних нових науково-технічних задач у широкому спектрі досліджень. Це гарантує успішну їх адаптацію до вимог виробництва та змін на ринку праці. Наших випускників цінують роботодавці за знання і вміння пристосовуватися до різних професійних вимог. Тому вони мають реальну перспективу працевлаштування. Зокрема, 2007 року закінчили університет і отримали направлення 92% випускників, які навчались за держзамовленням, напряму „хімія”, 85% напряму „біологія”, 74% напряму „агрономія”. Понад третина випускників напряму „хімія” і „біологія” ідуть на роботу в загальноосвітні школи.

Дирекція Інституту проводить відповідну роботу з підбору робочих місць і забезпечення працевлаштування випускників. Для цього налагоджено співробітництво з промисловими підприємствами і організаціями міста Івано-Франківськ і області. Практикується запрошувати керівників цих організацій на захист курсових і дипломних робіт, що сприяє знайомству роботодавців із потенційними працівниками та їх підбору на вакантні посади. Особисті контакти дозволяють налагодити плідне співробітництво не тільки в науковому плані, а й у працевлаштуванні випускників з Українським науково-дослідним інститутом гірського лісівництва ім. Я. Пастернака, ТзОВ «Карпатнафтохім», ТзОВ «Галев» (м. Калуш), Івано-Франківським державним медичним університетом, ЗАТ «Поліком» (сmt. Брошнів), Карпатським національним парком (м. Яремче), ТзОВ «Карпатсмоли» (м. Калуш), Карпатським національним заповідником (м. Рахів).

Особлива увага приділяється моніторингу робочих місць. Протягом року дирекція та завідувачі кафедр, перебуваючи у відрядженнях, ведуть пошук потенційних робочих місць.

З багатьма підприємствами і організаціями підписано договори про проходження виробничої практики, за результатами якої роботодавець вибирає собі кращих студентів і пропонує їм роботу по закінченні університету.

У цивілізованому світі конкретний набір вивчених дисциплін не суттєво впливає на подальшу кар'єру. Наприклад, Кембріджський університет має три математичні факультети – фундаментальної, прикладної та теоретичної математики, але не всі стають математиками. Якщо студент закінчив університет з гарними оцінками, то його беруть на роботу в банк, комерційну фірму чи муніципальні структури. Важливо закінчити Кембрідж з високими оцінками, а конкретний набір прослуханих курсів не так важливий, окрім медицини. Тому основна ціль навчального процесу – розвинути інтелект і навички навчальної та дослідницької діяльності, а не наповнити студента конкретними знаннями. Тоді випускник мало залежить від коливань попиту на ринку праці.

На даний час проблема полягає не так у працевлаштуванні випускників, як у низькій заробітній платі, яку пропонують новоспеченому працівнику. Сучасний випускник не горить бажанням влаштуватися в організацію чи на підприємство, якщо заробітна плата становить менше 1000 гривень. Тому проблема працевлаштування тут тісно переплетена з проблемою заповнення вакансій, яка існує в державі через низьку заробітну плату. А це вже проблеми іншого роду, першопричина яких криється у відсутності гарантованої та диференційованої погодинної оплати праці, про яку зараз ведуться дискусії у пресі.

Наш кор.

Так писав Василь Стус про долю українців у комуністичній імперії. 22 роки минуло від того вересневого ранку (із 3 на 4 вересня), коли відлетів «птаха душі» Василя Стуса – одного з найвизначніших українських поетів, сповненого протиріч ХХ століття. Він став жертвою брежнєвсько-сусловської епохи, яка традиційно в и н и щ у в а л а найкращий цвіт українського народу.

Українська поезія випереджала свій час, вступала в суперечності з «неправдою світовою», за що платила й життями найкращих своїх синів: від Тараса Шевченка – до Василя Стуса. Їм Богом був подарований однаковий вік – 47 років, і пройшли вони схожий тернистий шлях, половина якого – в ув'язненні. Поет був Людиною з великої літери, яка відважно й самозречено виступала за високі ідеали Добра, Правди, Справедливості, Гуманізму – цих високих, вічних загальнолюдських цінностей, за національну гідність і самостійність українського народу.

Усе ХХ століття, як і два попередні, було епохою розправи російської імперії з найбільшими велетнями українського духу.

Україна втратила найкращих своїх дітей. Ті, хто не бажав бути розчавленим тодішньою системою, розсіялися по всьому світу, несучи з собою світло шевченківської поезії та незгасаючу любов до рідного краю. Та були й такі могутні постаті, які вступали у двобій із несправедливою епохою, навіть коли ця боротьба була приречена на загибель. В їх числі – Василь Стус. Як сказав Михайло Осадчий у своєму дослідженні про мужнього поета («Василь Стус на тлі епохи»), він «...сконцентрував у собі всю духовну енергію та відбірність України розбещеному наступові шовінізму на нашу національну самобутність, і в цьому холодному бою фігура Василя Стуса настільки міцна й цілеспрямована, що аби Стус не написав жодного вірша, а лише Звернення до

Поет був Людиною з великої літери, яка відважно й самозречено виступала за високі ідеали Добра, Правди, Справедливості...

громадськості «Я звинувачую КДБ» («Молода Галичина» за 31 липня 1990 року), він би уже став виразником і прицільником дум та сподівань підневільної України майже за 20 років правління Брежнєва-Щербицького, задовго до іншої епохи – епохи перебудови, розбудови Української держави. Однак Василь Стус не тільки громадянин України найвищої золотой проби, він - поет, вчений-літературознавець, публіцист, філософ. Поезія Василя Стуса - це поезія буремної інтелектуальної напруги, своєрідно-оригінального світовідчуття, високо естетичної-образно-пластичної передачі світу, але передусім це - поезія кривого українського національного духу.

Сьогодні майже певно можна сказати, що тільки передчасна смерть поета у брежнєвських політичних душогубках не ввела Василя Стуса у лаврові колони лауреатів Нобелівських нагород у галузі літератури як першого там українця. Поет, піднявшись на Голгофу, ясно бачить майбутнє України і вірить в те, що вона підніметься із руїни: Ти вже не згинеш, ти - двожилава, земля, рабована віками, і не скарать тебе душителям сибірами і соловками. (В. Стус «Сто років, як сконала Січ») Навіть після смерті дух непокори В.Стуса не дозволяє нам, його сучасникам і нащадкам, стати «варшавським сміттям, гряззю Москви» та мовчки спостерігати, як розпинають вдову-Україну, топчуть її найдорожчий скарб – українську мову, її пісню, її духовне надбання. Повертається до нас зболене й мужнє слово поета, його непохитність і незламність духу, найвищий вияв світлої енергії, розуміння трагічної долі свого народу, віра в перемогу добра над силами зла. Життєвим кредом Василя Стуса було не ховатися в скрутну, життєву хвилину, не втікати: «Ні! Вистояти. Вистояти. Ні, стояти. Тільки тут, у цьому полі, що наче льон, і власної неволі зазнати тут, на рідній чужині» (В. Стус: «У цьому полі, синьому, як льон»).

**Надія Гриців,
викладач
Франківського
представництва
ВМУРОЛ
"Україна"**

Професія «Політолог»

Напрямок підготовки – Політологія.
Спеціальність – політологія (рівень акредитації – четвертий).
Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр, спеціаліст, магістр.
Кваліфікація – політолог, викладач.
Термін навчання для освітньо-кваліфікаційних рівнів: бакалавр – 4 роки, спеціаліст, магістр – 5 років.
Форма навчання – денна, заочна, екстернатна.
Навчання здійснюється за державним замовленням, за кошти юридичних і фізичних осіб.

Працевлаштування:

- викладач, політолог (навчальні заклади I – IV рівня акредитації);
- вчитель середньої школи;
- держслужбовець (працівник органів державної влади та місцевого самоврядування);
- працівник апарату політичної партії;
- політолог, аналітик, коментатор, експерт в засобах масової інформації;
- менеджер PR;
- менеджер виборчих кампаній;
- менеджер політичної та комерційної реклами;
- прес-секретар;
- спеціаліст з політичного консалтингу (політичне консультування);
- іміджмейкер;

- фахівець з роботи з неурядовими громадськими організаціями.

Кафедра політології

Кафедра політології створена в січні 2000 року. На кафедрі навчально-виховний процес здійснюють 14 працівників (всі – доктори і кандидати наук). Крім того, для читання окремих курсів і дисциплін залучаються відомі фахівці – академіки, професори, доктори наук з провідних ВНЗ України і Європи: КНУ, КМА, Інститут ПЕНД, Варшавського і Ягелонського університетів. Очолює кафедру доктор історичних наук, професор Марчук В.В. Навчальну програму складають такі курси: політичні інститути та процеси, історія політичної думки України, історія зарубіжних політичних вчень, вибори та виборчі системи, політичний маркетинг, політичний менеджмент, політичний консалтинг, політичне прогнозування, політичний аналіз, ЗМІ, міжнародні організації, теорія політичних відносин, геополітика, політичний конфлікт, політична культура та ін.

Міжнародне співробітництво:

Кафедра і наукові центри налагоджують та підтримують співробітництво з Британською Радою, Варшавським університетом, представництвом ООН в Україні, Франції, Росії, США, Німеччини, Угорщини, Швейцарії, Ватикану на рівні стажування викладачів, аспірантів, магістрів та обміну студентів. 2007 року відбулися:

- Літня школа III. Bathunyany Summer School (15-25 July- Győr- Hungary) в Угорщині
- Літня школа Варшавського університету
- Міжнародна наукова конференція «Від УПС до поглибленого сусідства: перспективи відносин Україна-ЕС»
- «Волонтери Оксфорда для громад Чорнобиля»
- Співпраця і стажування в Інституті політичних наук, Варшавський університет
- Наукове співробітництво з ПРООН, Чорнобильська програма в Україні
- Організація міжнародної конференції спільно з Британською Радою в Україні

Наукова діяльність

За 2007 рік співробітниками та аспірантами було захищено 5 дисертацій. Викладачі кафедри видали монографію: Івано-Франківщина у виборках – 2006: регіональний вимір. – Івано-Франківськ, 2007, а також два навчальні посібники: Білоус О.М., Доцяк І.І., Климончук В.Й., Никируй Л.І. Євроатлантична інтеграція України. Посібник для студентів. – Івано-Франківськ: «ЛПК», 2007. – 108 с. Білоус О.М., Доцяк І.І., Климончук В.Й., Никируй Л.І. Євроатлантична інтеграція України. Посібник для загальноосвітніх шкіл. – Івано-Франківськ: «ЛПК», 2007. – 96 с. Наукове видання: Білоус О.М., Доцяк І.І., Климончук В.Й., Никируй Л.І. Все про НАТО. – Івано-Франківськ: «ЛПК», 2007. – 118 с.

Науковий проект:

«Формування позитивного іміджу НАТО в середовищі наукової, педагогічної, студентської та учнівської громадськості Прикарпатського регіону»:

- проведено соціологічні дослідження громадської думки;
- організовано навчальний курс «Євроатлантична інтеграція України»;
- організовано факультативний курс «Євроатлантична інтеграція України»;
- проведено просвітницькі семінари;
- здійснено публікації у ЗМІ;
- методичні рекомендації та плани курсів «Євроатлантична інтеграція України»;
- поширено в ЗМІ інформаційні та аналітичні матеріали з проблем діяльності НАТО;
- розроблена веб-сторінка проекту;
- підготовлено інформаційний бюлетень «Все про НАТО»;
- створено фонд друкованих та електронних видань про НАТО;
- створено чотири мультимедійні презентації.

При кафедрі створено Прикарпатський центр політичних та євроінтеграційних досліджень.

Основні напрями діяльності центру:
-наукова діяльність;
-міжнародне співробітництво;
-робота з студентами.

Напрямки досліджень:

- соціологія політичних і соціально-економічних процесів;
- виборчі технології та виборче законодавство;
- засади парламентаризму: європейський досвід і українські реалії;
- політичні партії і громадські об'єднання в Україні;
- інтеграція України до Європейського Союзу;
- місцеве самоврядування і адміністративна реформа;
- етнополітичний та етноконфесійний розвиток;
- бюджетне регулювання;
- моніторинг ЗМІ та інфокомунікаційних засобів області.

Основними завданнями Центру є:

- проведення незалежних аналітичних досліджень з питань етнополітичного і етноконфесійного розвитку західноукраїнського регіону в умовах трансформації українського суспільства;
- підготовка аналітичних матеріалів з питань державної політики та законодавства;
- проведення експертних оцінок і соціологічних досліджень із залученням провідних вітчизняних та іноземних фахівців;
- розробка самостійно чи у співпраці з іншими науковцями пропозицій щодо врегулювання діяльності державних органів і громадських об'єднань;
- аналіз та оприлюднення тенденцій з політичного і соціально-

економічного життя країни, регіону і області та конкретних механізмів європейської інтеграції України;
- видання електронних і друкованих науково-аналітичних публікацій, поєднання зусиль досвідчених викладачів та ініціативних студентів щодо розробки ефективних політичних і економічних рішень, політичних технологій, соціальної політики;
- проведення конференцій, семінарів, круглих столів, шкіл, лекторіїв з метою підвищення професійного рівня молодих політологів, навчання студентів сучасних методів прикладної політології та політичного аналізу.

Робота із студентами:

- Академія Європейської демократії вже більше двох років діє при Центрі політичних та євроінтеграційних досліджень. Основною метою роботи Академії Європейської демократії є сприяння динамічному розвитку громадської свідомості щодо європейського спрямування української держави та наближення

до стандартів Європейської спільноти, підвищення рівня обізнаності щодо ЄС та НАТО (історія створення та розвитку, основні напрями діяльності, інституції та їх повноваження, законодавство, перспективи розвитку та інше), координація зусиль міської влади, громадських організацій, навчальних закладів, ЗМІ, спрямованих на забезпечення поінформованості представників різних верств населення щодо Європейського Союзу та завдань і перспектив інтеграції України до ЄС. Влітку 2007 року в роботі Академії взяли участь понад 10 студентів спеціальності «політологія». Вони мали змогу продемонструвати свої знання на практиці, а також обговорити теми, які вони досліджують, із фахівцями.

- Студенти брали участь у літній школі III. Batthyunyany Summer School (15-25 July- Gyog- Hungary) в Угорщині, до участі в якій було запрошено 50 студентів із 11 країн Центрально-Східної Європи.

Якщо ви бажаєте навчатись у Прикарпатському національному університеті імені В. Стефаника за спеціальністю «Політологія», то завітайте до нас. Наші двері завжди гостинно відкриті перед вами.

Наша адреса:

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Інститут історії і політології
70025, Україна
м. Івано-Франківськ
вул. Шевченка, 57
Телефон: (0342) 596-146, 596-177

Науково-дослідний центр „Педагогіка і психологія вищої школи”

Науково-дослідний центр „Педагогіка і психологія вищої школи” Інституту вищої освіти АПН України і Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника функціонує з березня 2001 року. Його очолює кандидат педагогічних наук, доцент Костів В.І. Основні напрями наукових досліджень пов'язані з проблемами формування світоглядної культури і національної самосвідомості студентської та учнівської молоді, удосконаленням навчальних планів і програм вищої школи, технологією діагностики нахилів і здібностей абітурієнтів до вибору відповідної професії.

У центрі вперше в Україні на основі системно-синергетичного підходу розроблена концептуальна модель формування різноаспектної культури особистості, обґрунтовано новітні методологічні засади й технологічні шляхи формування світоглядної культури особистості, виокремлено структурні елементи відповідних інтегральних властивостей, взаємозв'язок, функціональну взаємозалежність, самоорганізацію в процесі формування, виховання, саморозвитку й самовдосконалення конкретних інтегративних якостей студентської молоді. Розроблено методику діагностування інтегративних якостей окремої культури особистості на основі технологічного підходу „Кваліметричний профіль”. Все це сприяє використанню практичними працівниками (викладачами, вчителями освітніх закладів, практичними психологами, соціальними педагогами) новітніх досягнень психолого-педагогічної науки у навчально-виховному процесі загальноосвітньої та вищої школи.

Іншим важливим напрямом проблематики досліджень центру є технологія діагностики нахилів і здібностей абітурієнтів до вибору відповідної професії. За результатами досліджень особливо вдало у центрі відпрацьована технологія діагностики схильності абітурієнтів до вибору педагогічної професії. Але загалом на основі цілісної системи психодіагностичних обстежень студентів і абітурієнтів і застосування психологічних методик

з урахуванням професіографічних якостей спеціаліста (проведення п'яти зрізів) здійснено масовий зріз рівня сформованості професійних якостей студентів Педагогічного інституту (спеціальності „Початкове навчання і практична психологія”, „Соціальна педагогіка і практична психологія”), Інституту філології (спеціальності „Англійська мова і література”, „Польська мова і література”, „Німецька мова і література”, філософського факультету (спеціальність „Психологія”), Інституту історії і політології (спеціальність „Політологія”), математичного факультету (спеціальність „Інформатика”), природничого інституту (спеціальність „Біологія”). Всього обстежено більше 300 осіб. За результатами досліджень в останні роки на виставках наукових досягнень університетських центрів Міністерства науки і освіти України було представлено два інноваційні проекти центру: „Технологія формування світоглядної культури особистості” і „Технологія діагностики схильності абітурієнтів до вибору професії” (автор – доцент Костів В.І.).

Пропонована технологія формування базової культури особистості на основі системно-синергетичного підходу інтегрує різні зарубіжні й вітчизняні концепції особистісного розвитку. Зміст технології передбачає ознайомлення з атласом структурної побудови окремих інтегральних властивостей особистості (всіх виділяється більше 100), динамікою функціонування ціннісно-нормативної регуляції вчинкової діяльності особистості, методикою діагностування інтегративних якостей особистості, побудованою на основі технологічного підходу „Кваліметричний профіль”, прогнозуванням особистісного розвитку та професійного самовизначення й самовдосконалення.

Педагогічна цінність проведених наукових досліджень полягає в реалізації особистісно-зорієнтованого підходу в навчанні й вихованні молодого покоління на основі постави в центрі всієї освітньої політики не просто особистості,

а індивідуальної своєрідності, оригінальності, унікальності кожної конкретної людини. Вибір оптимальної системи виховних умов і засобів з метою проголошених диференціації та індивідуалізації навчально-виховних зусиль усіх соціальних інститутів здійснюється на основі діагностики рівня сформованості базових інтегративних якостей особистості.

Наукову цінність результатів досліджень представляє виокремлення базових структурних компонентів загальної культури особистості, виявлення їх функціонального взаємозв'язку та причинно-наслідкової, детермінантно-хаосної взаємозалежності у розвитку окремих інтегративних якостей. Включення навчально-виховних комплексів у відпрацьовану працівниками центру систему формування різноаспектної культури особистості сприяє усвідомленому засвоєнню педагогами й вихованцями (в міру їх саморозвитку, самопізнання й самовдосконалення) особливостей функціонування механізму ціннісно-нормативної регуляції поведінки, специфіки прояву динамічних процесів інтеріоризації та екстеріоризації внутрішніх елементів та зовнішнього середовища у цілісному формуванні особистості.

Змістова цінність результатів досліджень полягає у створенні атласу структурної (статичної) побудови інтегральних властивостей особистості, постійному поглибленні й розширенні їх складових елементів, науковому пізнанні специфічного взаємозв'язку структурних компонентів інтегральних властивостей особистості (на рівні трьох підсистем їх цілісної системи), забезпеченні ефективного функціонування механізму внутрішньої ціннісно-нормативної регуляції поведінки особи, урізноманітненні її відносин з іншими в процесі спілкування та різнопланової діяльності, сприяння організації процесів самовиховання, самовдосконалення, самовираження особистості. Особливо важливим є зміщення акцентів у освітній політиці від процесуального до результативного, що сприятиме ліквідації „процесуальної” виховної діяльності вчителів-

Мандрівка Карпатами

практиків, зумовленої "реалізацією" сформульованих у Програмі "Освіта" (1994 р.), Національній доктрині розвитку освіти (2001 р.) та інших державних документах виховних цілей та пріоритетів, в яких акцентуються основні виховні напрями.

У вітчизняній і зарубіжній психології й педагогіці цей підхід не має аналогів як за змістом, так і за комплексним характером інтегративних підходів до особистісного розвитку вихованця.

У центрі сформована наукова школа дослідників (викладачів-теоретиків, здобувачів-практиків – освітніх працівників, наукових кореспондентів), які займаються проблемами формування різнобічної базової культури учнівської і студентської молоді: Ж. Бабаніна (економічна культура), Н. Дерев'янку, І. Мацалап (громадянська культура); З.Болюк (правова культура), Л.Головач (статеві культура), І. Дідух (вольова культура), Б. Мисак (фізична, військово-патріотична культури), І. Паласевич (релігійна культура), М. Прокопенко, Г. Семанюк, Т.Струтинська (родинна культура), Н. Сашак (мовленнєва культура), Л.Тимків (темпераментальна та адаптивна культура) та ін. Ними, зокрема, на основі структурно-функціонального, системного і синергетичного підходів виокремлено структурні елементи відповідної культури особистості, опубліковано низку праць у фахових виданнях, збірниках статей, матеріалах конференцій.

За час діяльності центру опубліковано 3 монографії, 2 навчально-методичних посібники з грифом Міністерства освіти і науки України, більше 40 статей у різних наукових збірниках і журналах. Загальний обсяг наукової продукції працівників центру (дві штатні одиниці) складає більше 120 д.а.

Центр – ініціатор проведення всеукраїнських та регіональних конференцій з проблем формування релігійної культури дітей і молоді (2007), креативної культури учнівської молоді (2007), родинної культури (2008).

Сьогодні перед працівниками центру постає завдання поширення здобутків центру в систему міжнародних наукових проєктів, є добрі перспективи впровадження результатів досліджень центру в реалізацію всеукраїнських освітніх програм.

Наш кор.

Вже закінчується другий місяць календарної зими, але справжньої її ще не було. Хоча вчора (26.01.2008) я насолоджувався справжньою зимою в самому серці Українських Карпат. Зі своїм другом-одногрупником долали маловідомий витвір природи. За словами місцевого мешканця, ми прямуємо на кам'яні брили «Макітра». Дістатись туди було досить нелегко, по слизькій, добре в'їждженій асфальтній дорозі, що веде до дачі Порошенка (з місцевих про неї ніхто не знає, хоча знаходиться від селища Микулечин приблизно на 2-му кілометрі, в лісі), через потоки з льодяною водою Пруту, через полонину під обривистим камінням, зі спустошеними хатами, які дуже нас вразили (вони розкидані по всій полонині, поруч із кожною - оборони з сіном. Та чомусь там ніхто не живе). Я вже складав план: якщо ми не знайдемо кінцевого пункту або заблукаємо, то заночуємо на місці, але через зарості лісів, долаючи перешкоди, які залишив по собі недавній ураган «Кирило», нам все-таки вдалося віднайти дорогу!

Поряд з цим були й приємні моменти - засніжені стрункі смереки, які виструнчилися у ряд, вітаючи нас на узбіччі дороги, дзвінкий перегук Прута, вкриті сніговою ковдрою кушки афін і роги розстелялись під нашими ногами при підніманні крутим схилом і берегли від падінь. Цілих десять хвилин ми стояли і милувались ландшафтом, в якому поєднувались рослинність і сніговий покрив. Сосна виду «кедрових» зі своєрідними химерними рисами гіллячок і голим стовбуром (має червонуватий відтінок кори) вкрита снігом, і ця химерність стає казково-привабливою, округлюється, що і не передатисловами, відображається на фоні темно-голубого неба. Листяні породи дерев обліплені сріблястим снігом... Опинитись в полоні такої краси вже означає, що все-таки тобі в чомусь пощастило. Ви ж знаєте, що природа Карпат - наше багатство і побачити його - стати багатшим.

Дістатись до вершини було не так просто, з'являлись думки, що напевно заблукали. Та нас це не зупинило, йшли все далі й далі, піднімались все вище і вище. Випробування були немарними - піднявшись на вершину, побачили невимовну красу: на близьких і далеких полонинах виднілися хатки, смерекові ліси красувалися на схилах гір і невисоких вершинах, а поєднували їх звивисті дороги і плаї. Кам'яні брили досить високо підносились, а їх розсипи тягнулись вниз уздовж північного схилу. Небезпечно наближатись до краю, опановує страх, коли нагинаєшся і дивишся в урвище. Покрите біленьким снігом каміння переливається на сонці різнокольоровими діамантами. Ось чим багаті гори взимку.

На душі стає неспокійно... Не хочеться розлучатись з таким видовищем, та ми змушені йти, щоб встигнути на поїзд. Вже опускається сонце і незабаром сховається за горами. Наближається ніч. У повітрі відчувається морозець, Андрій витягує нанометр і накручує, щоб дізнатись, яка температура.

Дослідження показують температуру -3,4 С. Дорога назад була менш складною. Зайшли в ліс і стало моторошно від темряви. Між поваленими гілками, лежачими деревами ми шукали стежку. Якщо не знайдемо її і заблукаємо, доведеться заночувати в лісі. На щастя, натрапивши на стежку, слідами лісового мешканця вийшли на дорогу до села. Відчутно припікав мороз і замерзав одяг. На краю села побачили лісничівку, там зупинились на відпочинок. Знову виміряли температуру, і цього разу в повітрі було -4,6 °С. Із криниці з цілющою водою набрались сил і швидко помчали на вокзал.

От скільки було побачено за один день. Хоч ми витратили багато сил, воно було того варте. Отже, один день у житті багато важить.

**Дем'янів Степан,
група ГТ-41**

Наукова бібліотека – структурний підрозділ Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Сьогодні наукова бібліотека має значний за обсягом та унікальний за складом інформаційний ресурс, який поєднує бібліотечні документні фонди (понад 600.000 примірників книг українською, російською, польською, англійською, французькою, німецькою мовами; 20.000 нотних видань; 45.000 періодичних видань; автореферати, дисертації, дипломні роботи), інтегрований електронний каталог (90.000 записів), створюється електронний фонд документів (200 назв). У бібліотеці 16.000 користувачів, з них 14.000-студенти. Щорічно її відвідує близько 400 тис. користувачів. До послуг читачів 15 читальних залів, 2 абонементи, 4 філіали у містах Коломия, Калуш, Долина, Рахів, Верховина.

Головним завданням бібліотеки є максимальне задоволення інформаційних потреб студентів та викладачів у навчальному процесі, науково-дослідній роботі, а також формування інформаційно грамотного користувача. Тому питанням збереження та комплектування книжкового фонду постійно приділяється увага. Так, протягом 2007 року бібліотекою, використовуючи різні джерела надходжень: книготорговельні організації та фірми, книжкові магазини, безпосередні зв'язки з благодійними фондами, участь у книжкових ярмарках та інші, придбано за кошти університету 14.875 примірників літератури на суму 405.040 грн. Сьогодні ми розпочинаємо нову рубрику «Бібліотека інформує», де кожен викладач, студент, аспірант буде мати можливість ознайомитись з новими надходженнями літератури у фонди бібліотеки за певний період часу.

Нові надходження літератури за IV квартал 2007 року

Юридичні науки

Вівчаренко О.А.

Гарантії права власності на землю в Україні. – Ів.-Франківськ: ВДВ ЦПТ, 2006. – 196 с.

Дахно Іван Іванович

Історія держави і права. Навч. посібник-довідник. – К.: ЦНЛ, 2006. – 408 с.

Мазур Оксана Степанівна

Цивільне право України: Навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2006. – 384 с.

Посидинок Валерія Вікторівна

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 288 с.

Посидинок Валерія Вікторівна

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 288 с.

Сташків Богдан Іванович

Право соціального обслуговування: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 567 с. – (Вища освіта XXI століття).

Історія держави і права України/ За ред. А.С.Чайковського. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 512 с.

Трудове право України: Академ. курс: Підручник. – К.: А.С.К., 2006. – 544с.

Економічні науки

Бардиш Григорій Олексійович

Проектний аналіз: Підручник. – 2-е вид., стер. – К.: Знання, 2006.

Безуглий Віталій Вікторович

Регіональна економічна і соціальна географія світу: Посібник. Вид. 2-ге, доп., перероб./ В.В.Безуглий, С.В.Козинець. – К.: Академія, 2007. – 688 с. – (Альма-матер).

Гончарук Яків Андрійович

Аудит: Навч. посіб./ Я.А.Гончарук, В.С.Рудницький. – К.: Знання, 2007. – 443 с.

Григорук Павло Михайлович

Багатомірне економіко-статистичне моделювання: Навч. посіб. – Львів: Новий Світ-2000, 2006. – 148 с.

Гришнова Олена Антонівна

Економіка праці та соціально-трудові відносини: Підручник. – 3-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, КОО, 2007. – 559 с.

Даньків Йосип Якимович

Бухгалтерський облік у галузях економіки: Навч. посібник. – 3-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 243 с.

Клівець Павло Григорович

Стратегія підприємства: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 320 с.

Кузьмін Олег Євгенович

Основи менеджменту: Підручник. Вид. 2-ге, випр., доп./ О.С.Кузьмін, О.Г.Мельник. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.

Кучерявенко Іван Андрійович

Макроекономіка: Практикум: Навч. посіб.-2-ге вид., випр. – К.: Вікар, 2006. – 239 с.

Лановик Богдан Дмитрович

Економічна історія: Курс лекцій. – 6-е вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 405 с.

Олійник А.В.

Інформаційні системи і технології у фінансових установах: Навч. посіб./ А.В.Олійник, В.М.Шацька. – Львів: Новий Світ- 2000, 2006. – 436 с.

Стадник Валентина Василівна

Менеджмент: Підручник. Вид. 2-ге, вип., доп./ В.В.Стадник, М.А.Йохна. – К.: Академвидав, 2007. – 472 с.

Старостенко Г.Г.

Бюджетна система: Навч. посіб./
Г.Г.Старостенко, Ю.В.Булгаков.
– К.: ЦНЛ, 2006. – 240 с.

Стеблій Галина Ярославівна

Мікроекономіка: Навч.
посібник. – К.: ЦУЛ, 2007. – 221 с.

Усач Богдан Федорович

Організація і методика аудиту:
Підручник. – К.: Знання, 2006. – 295 с.

Федоренко Валентин Григорович

Основи економічної теорії.
Підручник. – К.: Алерта, 2007. – 519 с.

Чухрай Наталія

Товарна інноваційна політика:
управління інноваціями на
підприємстві: Підручник./ Н.Чухрай,
Р.Патора. – К.: Кондор, 2006. – 398 с.

Шемет Тетяна Станіславівна

Теорія і практика валютного курсу:
Навч. посіб./За ред. О.І.Рогача.
– К.: Либідь, 2006. – 360 с.

Шкроміда В.В.

Економічний аналіз за видами
діяльності. Практикум./В.В.Шкроміда,
М.В.Угрин. – Ів.-Франківськ: ВДВ
ЦІТ Прикарпатського нац. ун-
ту ім. В.Стефаника, 2007. – 90 с.

Щербань Володимир Миколайович

Товарна інноваційна політика: Навч.
посіб./ В.М.Щербань, Л.Д.Козубенко.
– К.: Кондор, 2006. – 400 с.

Яковлев Юрій Прокопович

Контролінг на базі інформаційних
технологій. Навч. посіб.
– К.: ЦНЛ, 2006. – 318 с.

Політична економія. Навч. посіб./
За ред. проф. Г.І.Башнянина і доц.
Є.С.Шевчук. 5-те вид., стереотип. –
Львів: Новий Світ-2000, 2006. – 479 с.

Природничі науки**Андрієвський Сергій Михайлович**

Курс загальної астрономії
[Текст]: Навч. посіб./
С.М.Андрієвський, І.А.Климишин.
– Одеса: Астропринт, 2007. – 480 с.

Григора Іван Михайлович

Геоботаника: Навч. посіб./І.М.Григора,
Б.Є.Якубенко, М.Д.Мельничук.
– К.: Арістей, 2006. – 448 с.

Кожушко Леонід Федорович

Екологічний менеджмент: Підручник./
Л.Ф.Кожушко, П.М.Скрипчук. – К.:
Академія, 2007. – 432 с. – (Альма-матер).

Масляк Петро Олексійович

Країнознавство: Підручник.
– К.: Знання, 2007. – 292 с.
– (Вища освіта XXI століття.).

Романова Неоніла Володимирівна

Загальна та неорганічна хімія:
Підруч. – К.: Ірпінь, 2007. – 480 с.

Скоробогатий Ярослав Петрович

Хімія і методи дослідження
сировини і матеріалів: Навч.
посібник. – Львів, 2007. – 432 с.

Халмурадов Батир Данатарович

Безпека життєдіяльності. Перша
допомога в надзвичайних ситуаціях:
Навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2006. – 138 с.

Тести 6-11 класи. Біологія.
Посібник /Автори - уклад.:
Омельковець Я.А., Журавльов
О.А. – К.: Академія, 2007. – 400 с.

Фізико-хімічні проблеми
напівпровідникового
матеріалознавства. /За заг. ред. засл.
діяча науки і техніки України, док.
хін. н., проф. Дмитра Фрейка. Т. 1.
Кристали А В. – Ів.-Франківськ:
ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун-
ту ім. В.Стефаника, 2007. – 338 с.

Вісник Прикарпатського національного
університету ім. В. Стефаника.
[Текст]. Серія: Біологія. Вип. VII
- VIII. Матеріали міжнародної
наукової конференції “Проблеми
вивчення та охорони біорізноманіття
Карпат і прилеглих територій. – Ів.-
Франківськ: Гостинець, 2007. – 286 с.

Фізика і хімія твердого тіла
[Текст]: журнал. Т.8. №3. – Ів.-
Франківськ: Прикарпатський нац.
ун-т ім. В.Стефаника, 2007. – 654 с.

Історичні науки**Балух Василь Олексійович.**

Візантиністика: Курс лекцій. –
Чернівці: Книги XXI, 2006. – 606 с.

Бойко Олександр Дмитрович

Історія України: Навч.
посібник.- 3-є вид., випр., доп.
– К.: Академвидав, 2006. – 688 с.

Ігнат'єв Павло Миколайович

Індія на шляху до лідерства в Південній
Азії. – Чернівці: Книги-XXI, 2006. – 504 с.

Каганець І.В.

Арійський стандарт: Українська
ідея епохи великого переходу.
– К.: А.С.К., 2006. – 336 с.

Кафарський В.І.

Етнологія: Підручник.
– К.: ЦНЛ, 2006. – 432 с.

Крижановська Оксана Олегівна

Історія середніх віків: Курс
лекцій. – К.: Либідь, 2006. – 368 с.

Крюгер, Рейн

Китай. Полная история Поднебесной.
– М.: Эксмо, 2006. – 448 с.

Лановик Б.

Ілюстрована історія України/
Ред. Михайлина П.В. –
Тернопіль: Джура, 2006. – 428 с.

Полікарпов Віталій Семенович

Лекції з історії світової культури:
Навчальний посібник.- 6-е вид.,
стер. – К.: Знання, 2006. – 359 с.

Родригес Александр Мануэльевич

История стран Азии и Африки в
новейшее время: Учебник. – М.: ТК
Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 504 с.

Савченко Н.М.

Історія України: модульний
курс. Навч. посіб./ Н.М.Савченко,
М.К.Подоляський. – К.: Фірма
“ІНКОС”, ЦНЛ, 2006. – 544 с.

Світлична Валентина Василівна

Історія України: Навч. посіб. - 4-
е вид. – К.: Каравела, 2006. – 400 с.

Сергійчук Іраїда Миколаївна

Китай у нові та новітні часи:
Практикум: Навч. посіб. – Суми:
Університетська книга, 2006. – 329 с.

Тести 6-11 класи. Всесвітня історія:
Посібник / За ред. Л.М.Мишик.
– К.: Академія, 2007. – 368 с.

Історія української та зарубіжної
культури: Навч. посібник / За ред.
С.М.Клапчука.- 6-те вид., перероб. і
доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – 358 с.

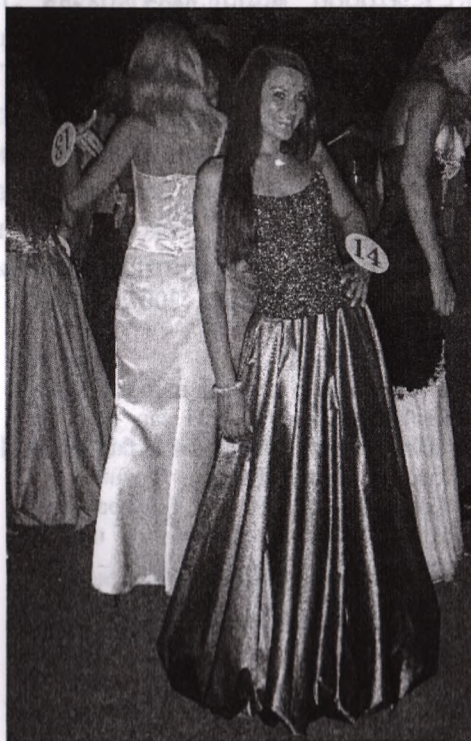
Етнос. Соціум. Культура:
регіональний аспект. – Київ-Івано-
Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2006. – 315 с.

Еволюція жіночої краси

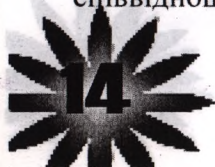
“ Ты - Женица, и, значит, ты - Актриса, в тебе сто лиц и тысяча ролей. Ты - Женица, и, значит, ты - Царица, возлюбленная всех земных царей. Ты - Женица, и, значит, ты - Рабыня, познавшая солёный вкус обид. Ты - Женица, и, значит, ты - пустыня, которая меня испепелит. Ты - Женица. Сильна ты поневоле, но, знаешь, даже, если жизнь - борьба, Ты - Женица, ты слабая до боли, Ты - Женица, и, значит, ты - Судьба. Ты - Женица. Ты просто вспышка страсти, но твой удел - терпение и труд, Ты - Женица. Ты - то большое счастье, которое совсем не берегут. Ты - Женица, и этим ты опасна, огонь и лёд навек в тебе одной. Ты - Женица, и, значит, ты - прекрасна с младенчества до старости седой. Ты - Женица, и в мире все дороги ведут к тебе, а не в какой-то Рим. Ты - Женица, ты избранная Богом, хотя уже наказанная им.... ”

Еталон жіночої вроди створювався роками. З кожним століттям поняття про красу набувало інакших форм. З початком формування людства формували і людські ідеали. Вже у прадавні часи люди разом з предметами побуту ліпили з глини людські фігурки. Найдавніша жіноча статуетка, яка відома людству, має вік 80 тисяч років. Перші предмети культури зображали саме жінку – це наслідки періоду матріархату. Ці знахідки носили переважно культовий характер. Жінка, яка була головою роду, підносила до рангу матері богів. Зображення жінки мало яскраво виражені статеві ознаки і в багатьох випадках вона була вагітною. Отже, ідеал того часу був обумовлений соціальним статусом жінки як матері роду. В Античній Греції зображення людей вперше набуває ознак мистецтва. Можна не сумніватись, що відомі скульптури давньогрецьких богів носили ідеальний характер. Мармурова скульптура богині краси і любові Афродіти відображує норми краси та гармонії жіночого тіла. Знання давніх греків позбулись міфологічної забарвленості та набули характеру науки, і, відповідно, красу вони намагались пояснити як форму буття. Піфагор вважав, що краса виходить з гармонії та співвідношення розмірів. Він навіть шукав відповідне числове співвідношення. Аристотель

казав, що краса – у визначеному співвідношенні частин цілого, симетрії та впорядкованості, органічної цілісності. Яскраві втілення ідеалів античної краси – це статуї Аполлона та Артеміди. Їхні тіла молоді та досконалі, думки – благородні. Жіночим ідеалом середніх віків була Богоматір. Її найчастіше зображували в сірому, повністю закритому вбранні, худою, з обличчям, повним скорботи. Плоть стала гріховна, статеві відносини виправдовувались лише для продовження роду, тому не дивно, що ідеалом краси того часу стали ангели, істоти, які взагалі не мали статі. З розвитком продуктивних сил підвищувався добробут людей, особливо міщан, і Діву Марію стали малювати більш повною

та з товстеньким немовлям на руках. Ідеал краси Ренесансу відрізнявся від ідеалу краси попередньої епохи. З людського тіла було зняте табу, яке наклала церква. Душавідходить надругий план, і перед нами з'являється у всій своїй величності Тіло. Краса тепер нероз'ємно пов'язана з тілом. Дівоча краса поступалася красі зрілої жінки 35-40 років. У розвинених країнах Європи панувала аристократія. В цю епоху ідеали краси дворян і простих людей значно різняться. Для простої людини основною умовою краси є пристосованість людського тіла до роботи і до продовження людського роду. Тому селяни мріяли про пишну, рум'яну дружину, що здатна до гарної роботи й до народження міцних дітей. Селянка, яка гарно працює, повинна гарно харчуватись, а фізична праця не дасть їй ожиріти. Аристократи були протилежні у своїх смаках. У цю епоху для них красиве окремо й у сукупності лише те, що виявляється нездатним до праці. Це виражалось і в їхньому ідеалі краси: тонкі руки, маленькі ніжки, ніжне тіло. У Китаї ноги дівчинки забивались в дерев'яні колодки, і жінка не могла не тільки працювати, а й нормально ходити. У інших країнах жінки стягували свою талію міцним корсетом, який рідко коли знімали, досягаючи при цьому нереальних результатів. Жінка ніколи не стає старше двадцяти. Для способу життя аристократок

вагітність та годування дитини стає неприйнятним. Це не тільки вибиває жінку з придворного життя на певний час, а ще шкодить красі тіла. Через те серед портретів дворянок того часу важко буде знайти вагітних. У XIX столітті жінка вперше зображується з позиції людини. Художники починають шукати в жінці не просто тілесну красу, а душу, розум. На обличчі, окрім витончених рис, вперше з'являються думки. На їх картинах жінка з об'єкта задоволення перетворюється на суб'єкт людських відносин. Протягом минулого століття декілька разів змінювався ідеал краси, але причинами цих змін вже не є революції в суспільному житті, а необхідність для капіталу виробляти все більше й більше товарів для тіла. Цілісного поняття ідеалу жіночої краси вже не існує. Він поступово зникає, регресує, як зникає і класичне зображення його. Останній такий, "найбільш популярний" ідеал, це еталон краси, який був сформований 25 років тому власницею одного модельного агентства в Нью-Йорку. Зрозуміло, що тут не ідеалізують красу та здоровість тіла, а прагнуть показати красу одягу. Жінка має бути схожа на манекена. Жіноча краса зараз стала непоганою торговою маркою. Нею займаються окремі агентства, компанії і, навіть, галузі промисловості. Пройшло багато років, але жінка і далі прагне до ідеалів, які нав'язує їй суспільство. Створюючи конкретний образ багатого, хто не усвідомлює того, що істинна краса — це, насамперед, краса духовна.

Jul

Білосніжна зима приносить нам за пазуху безліч приємних подарунків. Особливо багато їх у січні, коли до нас в гості приходять Новий рік, а за ним на порозі вже чекає своєї черги, щоб зайти у дім і серце, Різдво. В душі панує затишок, спокій та очікування дива, а в повітрі витає особливий настрій і запах королеви зимових свят—пані ялинки.

Здавалось би лютий—час, коли потрохи вивітрюється новорічний настрій, святкові дні втекли разом із січнем, і наше життя потрохи стає на свою звичну колію. Але є ще одне свято, ще один день, коли душі одних людей перебувають у передчутті яскравої миті, а душі інших живуть у цьому колориті миттєвостей життя, їхні душі мають це диво, цей скарб—кохання, яке розмалює своїм пензлем найсіріші будні. Це день Святого Валентина, свято закоханих, яке ми маємо щастя святкувати 14 лютого.

Не так давно це свято прийшло до нас із Заходу, та напрочуд швидко набуло популярності на теренах України, особливо серед молоді.

Споконвік митці оспівували це, ще досі незбагнене і дивовижне почуття. Художники зображували його на картинах, письменники і поети—в романах і віршах, музиканти переносили кохання в музику. На світі є чимало почуттів також досить сильних, але жодне з них не зможе зрівнятися з коханням, любов'ю, адже весь світ створений завдяки цьому почуттю, воно наповнює все довкола. Через нього люди здійснювали героїчні вчинки, заради кохання йшли на все, часом і на смерть. Але для закоханих вона була виправданою і недаремною.

Війна була не страшною, якщо через кохання. Вогонь тоді не обпікав, вода не топила, буревій не збивав з ніг.

І звісно ж історія виникнення найромантичнішого свята на землі пов'язана з коханням. Під час правління імператора Клавдія II Готського в італійському місті Терні жив християнський священник (за деякими версіями єпископ) Валентин Римський. Окрім служіння Богу він був добре обізнаний в медицині. Клавдій як особа войовнича, вважав, що подружнє життя заважає солдатам зосередитися на службі і робить їх значно слабшими, що негативно впливає на військовий стан держави. Тому імператор заборонив вінчати солдат, доки вони не завершать військової служби. Незважаючи на це, священник Валентин

продовжував таємно вінчати всіх охочих. За що наприкінці 269 року був ув'язнений. Ув'язниці він познайомився зі сліпою донькою офіцера і оздоровив її. Після цього вона та її батько повернулися до християнства. Довідавшись про це, Клавдій віддав наказ стратити священника.

За легендою офіцерська донька, яку оздоровив Валентин, була закохана в нього. Але через обітницю священника він не міг відповісти на її почуття. Та в ніч перед стратою (ніч проти 14 лютого) він написав їй зворушливого листа, підписавши „Твій Валентин“.

Згодом Валентина Римського було канонізовано римо-католицькою церквою і проголошено 14 лютого днем Святого Валентина. Широкої популярності в Західній Європі це свято набуло з 13 століття.

У цей день закохані роблять один одному подарунки, дарують листівки у вигляді серця, які так і називають „валентинки“, і квіти, здебільшого троянди, як символ їхнього кохання. І нехай День святого Валентина прийшов до нас нещодавно, нехай традиція його святкування зародилась не в Україні, це свято буде нам близьким і рідним доти, доки в нашому серці є місце для кохання. Отож, кохайте і будьте коханими, і подаруйте своїй половинці на 14 лютого найдорожчий у світі подарунок—свою безмежну любов.

Гомеляк Юлія,
студентка IV курсу
Інституту туризму

Любомир Кліщ

Святий Валентине, Ти твориш дива,
Ти радістю й щастям
наповнюєш груди.
І вдячні Тобі мільйонів серця
За право кохати й коханими бути!

Дебют

Вони тримались рука за руку
(в осіннім місті їх дощ періщив)
Для двох сердець в єдинім стуці
Здавалось холод – і той теплішав.
Вони зливались в єдиній миті,
Як їм кивали під'їздів ніші.
І в цьому місті, дощем умитім,
Були у двох найщасливіші.

Істина

Між нами – загублені істини.
Вони - не мої, не твої.
Між нами - громи і блискавки,
І сірі холодні дощі.
Між нами - неправди коло,
Не наше воно - чуже.
Між нами - холодні зорі
І попіл любові, авжеж.
Між нами - німуючий лебідь
Від жалю розбите крило.
Ну, як дотягнутись до тебе,
Коли вже давно відцвіло?
Між нами - без човника пристань.
І згадок бурхливий приплив.
Як тяжко до тебе плисти,
Бо, може, уже хтось доплив?

Між нами - загублені мрії.
Від років - навпіл сивина.
Хоч гірко - нічого не вдіє –
Ця істина справжня одна.

* * *

Люблю – й не треба більше слів,
Люблю – і цього досить.
І хвиля світлих почуттів
До музики возносить.
Люблю – й не треба більш питань,
Люблю тебе єдину.
Довкола світ і світ зітхань-
Для нас наполовину.
Люблю тебе - люблю життя,
Люблю так, як умію.
Цілуноків вистиглі жита
Устами пломеніють.
Люблю - й не треба більш розлук.
Люблю завжди – найперше.
Любов - стріла, чекання - лук...
Ми долю нашу вершим.

Вітаємо з Днем
Святого Валентина!

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)
Відповідальні за випуск:
Жанна Дутчак, Наталія Рушак, Любов Максимів

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - к.ф.н. **Любомир Кліщ**
Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.
Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції